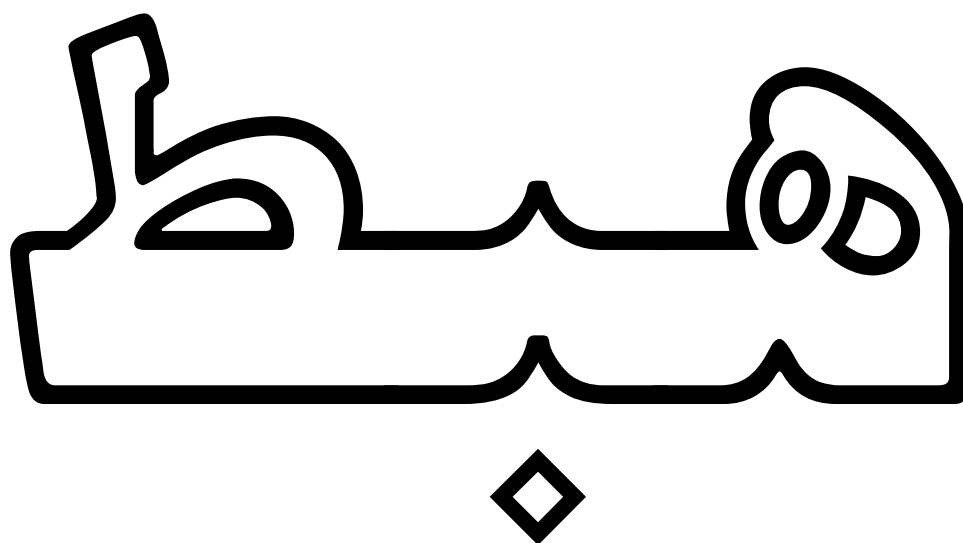

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۷۵۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۷۵۸، «هبط» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «هبط» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «هبط» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۷۵۸
ریشه	هبط
تعداد تکرار	۸
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۷۷

فهرست مشتقات

۱. اهبطا (۱) ۲. اهبطوا (۴) ۳. اهبط (۱) ۴. فاهبط (۱) ۵. يهبط (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۲)	۱۶. بقل (۱)	۳۲. زلل (۱)	۴۸. عذب (۱)	۶۴. كفر (۱)
۲. ارض (۳)	۱۷. بوء (۱)	۳۳. سکن (۱)	۴۹. عصو (۱)	۶۵. کون (۴)
۳. الله (۴)	۱۸. تبع (۲)	۳۴. سلم (۱)	۵۰. عصی (۱)	۶۶. متع (۳)
۴. الم (۱)	۱۹. جمع (۲)	۳۵. سئل (۱)	۵۱. عمل (۱)	۶۷. مسس (۱)
۵. اله (۴)	۲۰. حجر (۲)	۳۶. شدد (۱)	۵۲. غضب (۱)	۶۸. مصر (۱)
۶. امم (۲)	۲۱. حزن (۱)	۳۷. شطن (۱)	۵۳. غفل (۱)	۶۹. موسى (۱)
۷. انن (۶)	۲۲. حقق (۱)	۳۸. شقق (۱)	۵۴. غیر (۱)	۷۰. موه (۱)
۸. اوی (۱)	۲۳. حین (۲)	۳۹. شقو (۱)	۵۵. فجر (۱)	۷۱. نبت (۱)
۹. ائی (۱)	۲۴. خرج (۴)	۴۰. شقی (۱)	۵۶. فوم (۱)	۷۲. نیو (۱)
۱۰. ائی (۱)	۲۵. خثی (۱)	۴۱. صبر (۱)	۵۷. قتل (۱)	۷۳. نهر (۱)
۱۱. بدل (۱)	۲۶. خوف (۱)	۴۲. صغر (۱)	۵۸. قثء (۱)	۷۴. نوح (۱)
۱۲. برک (۱)	۲۷. خیر (۱)	۴۳. ضرب (۱)	۵۹. قرر (۲)	۷۵. هدی (۴)
۱۳. بصل (۱)	۲۸. دعو (۱)	۴۴. ضلل (۱)	۶۰. قسو (۲)	۷۶. وحد (۱)
۱۴. بعد (۱)	۲۹. دنو (۱)	۴۵. طعم (۱)	۶۱. قلب (۱)	۷۷. وله (۴)
۱۵. بعض (۶)	۳۰. ذلل (۱)	۴۶. عدس (۱)	۶۲. قول (۸)	
	۳۱. ریب (۱)	۴۷. عدو (۴)	۶۳. کبر (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۳۶} فَأَزَلَهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ
۲. {البقرة - ۳۸} قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
۳. {البقرة - ۶۱} وَإِذْ قُلْنَا يَا مُوسَىٰ لَنْ نُصِِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاعُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
۴. {البقرة - ۷۴} ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۵. {الأعراف - ۱۳} قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ
۶. {الأعراف - ۲۴} قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ
۷. {هود - ۴۸} قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَّمٌ سَنَمَتُّهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ
۸. {طه - ۱۲} قَالَ اهْبِطْ مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ